

HİÇ BİTMİYEN HÜZÜN;

"Sağlıkta Şiddet Hız Kesmeden Devam Ediyor;
Dün Bursa'daydı, Yarın Nerede? "

**ŞİDDETE
SESSİZ KALMA!**

İÇİNDEKİLER

1 Başkan

Emel EROĞLU

2 Genel Sekreter

Alper ALTAY

Haberler

- 5 Sağlıkta Yine Şiddet
- 7 İlk Duruşma Yapıldı
- 9 Meslek Sorunları Sempozyumu Yapıldı
- 18 Eylül Ekim Seminerleri ve Kursu
- 19 Uzmanlıkla İlgili Açıklama
- 23 YÖK'ün Başarı Sıralaması
- 24 E-Nabız Çöktü!
- 25 Aracılığa Hapis İstendi, TDB Kargo Sözleşmesi Yenilendi
- 26 E-Makbuz Zorunluluğu
- 27 Meslek Tanıtımı Yapıldı
- 28 Duyuru, Aidat

B Ü L T E N

bursa dişhekimleri odası • bilimsel ve dostça

Yönetim Yeri ve Adresi Bursa Dişhekimleri Odası

Bursa Akademik Odalar Birliği
Yerleşkesi Odunluk Mah. Akademi Cad.
No:8 A2 Blok Kat:3 Nilüfer / BURSA
Tel.: 0224 222 69 69 - 221 30 39
Faks.: 0224 223 53 39
www.bdo.org.tr

İmtiyaz Sahibinin Adı ve Adresi Emel EROĞLU

Bursa Akademik Odalar Birliği
Yerleşkesi Odunluk Mah. Akademi Cad.
No:8 A2 Blok Kat:3 Nilüfer / BURSA

Sorumlu Yazışları Müdürü Alper ALTAY

Yayın Kurulu

Alper ALTAY
Cihan Şadi UĞUREL
Şafak KARA

Yayın Türü

e-bülten
(iki ayda bir)

Yayın Yeri ve Tarihi

Bursa
Kasım 2019

e-bülten tasarım Turaç COŞKUN

Bültende yer alan yazıların
hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Değerli Meslektaşlarım,

Geçen sayımızda şiddetten bahsetmişim. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin yanı sıra yaşamın her alanında sözel, fiziksel şiddetin ne denli arttığından. Aradan çok geçmedi Bursa Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'nde benim de çalışma arkadaşım olan meslektaşımız Hamdi Gören, bir hastası tarafından bıçaklı saldırıya uğradı. Aynı gün ve ertesi gün bu büyük infial yaratan saldırı nedeniyle basın açıklaması yaptık, meslektaşımızın yanında yer aldık. Geçen zaman içerisinde konunun takipçisi olduk. TDB hukuk danışmanı Av. Mustafa Güler'e vekâlet veren meslektaşımıza her türlü hukuki desteği de verdik. Ve ilk duruşma 5 Kasım 2019 Salı günü Bursa 15. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. TDB Genel Başkanımız, MYK üyeleri, oda başkanlarımız duruşma için geldiler, hep birlikte meslektaşımızın yanında olduk. İstedikleri gibi savcının da talebi doğrultusunda sanığın tutuklu yargılanmasının devamına karar verdi mahkeme. Eksik evrakların toplanması için ikinci duruşma 22 Ocak 2020 tarihine verildi. Konu ile ilgili gelişmeleri sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Daha önce de çok kez yazıldı yazdım ama bir kez daha ifade etmek istiyorum. Şiddet de dahil mesleki alandaki her türlü değer yitiminin yanlış sağlık politikalarıyla doğrudan ilişkisi olduğu sabit olmakla birlikte biz hekimlerin ticari kaygılarla deontolojik ilkeleri yok sayan anlayışının çokça payı olduğu da açık değil mi? Bizleri bugüne getiren sürecin hem mesleki hem örgütsel çalışmalarımızda yakın tanığı oldum. Sayısal veriler hekimlerdeki etik ihlallerin sayısındaki dramatik artışı ortaya koyuyor. O zaman kafamızı ellerimizin arasına alıp düşünmemiz gerekmez mi, bu olumsuz tabloda bizlerin de kişisel tutumlarının etkili ve hatta belirleyici olduğunu. Şikayetçisi olduğumuz durumun değişmesini istiyorsak değişime kendimizden başlamak gerek. İnsanın en iyi denetçisi yine kendisi olmalı. Ben bu denetleme işini çalışma masamda uzun zamandır tuttuğum Hipokrat büstü ile sembolize ettim. Okuma yaparken, yazı yazarken gözümün önünde olur hep. Hipokrat hepimizin bildiği gibi M.Ö. 460-377 yılları arasında yaşayan tıbbın babası olarak bilinen İyonyalı hekim. Hipokrat yemini de tıbbi etik ile ilgili bilinen en eski metindir. Zaman içerisinde prensipleri bazı değişikliklere uğramış olsa da zaman, yer gibi kavramlardan bağımsızdır. Hipokrat'ın ilk kuralı, hekimin hem düşünceleri hem de seçtiği tedavi yöntemiyle hastaya en ufak bir zararının dokunmamasının gerekliliğidir. Bu metin, hekimlik tarihi ve yasaları açısından değerlendirildiğinde büyük önem taşımaktadır. Ve diğer tüm deontolojik ilkelere bu metin esas oluşturur.

Bu çerçevede Odamız ve TDB web sayfasında bulunan tüm etik ilkelere bir kez daha, hatta sıklıkla göz atmamız ve bunları mesleki yaşamımızın vazgeçilmez değerleri olarak kabul ederek sağlık hizmeti sunmamız, önümüzdeki yıllarda gittikçe daha da artacak "vahşi piyasa koşullarına" karşı bizleri ve mesleğimizi korumamıza katkı koymamızı sağlayacaktır. Aydınlik günlerde, özgür ve barış içinde yaşayacağımıza, etik ilkelere bağlı çalışacağımıza inancımız eksilmesin...

**BDO Başkanı
Emel Eroğlu**

Değerli Meslektaşlarım,

22 Kasım hazırlıklarımız tamamlandı. BAOB yerleşkesi Oditoryumunda yapacağımız 22 Dişhekimliği Günü kutlama programı ve kokteyli aynı salonda 3 gün sürecek diğer meslek örgütlerinin sempozyumunun geç bitecek olması nedeniyle gecikme ve sorun yaşanmaması için Podyum Davet’te 21 Kasım 2019 Perşembe akşamı yapma kararı aldık. Bilimsel Dişhekimliğinin kuruluşunun 111. Yılında birlikte olmak için hepinizi eşlerinizle birlikte kutlama programımıza bekliyoruz.

19-20 Kasım tarihlerinde Sevgili Doç.Dr. Hande Şar Sancaklı tarafından “Preperasyondan Simantasyona Lamina aşamaları” hem seminer hem kurs olarak gerçekleştirilecektir. Mesleki bilgilerin yenilenmesi açısından değerli olacağına inanıyoruz.

Geçen yıl yer yokluğu ve başvuru süresinin kısıtlılığı nedeniyle yapamadığımız Satranç Turnuvasını bu yıl çok erken davrandık ve başvurular Bursa Türkiye Satranç Federasyonu web sayfasından devam ediyor. Satranç sporunun yaygınlaşmasının çocuklarımızın her türlü gelişimi için çok değerli olduğuna inanıyoruz. Önümüzdeki yıllarda da turnuvamızın süreklilik kazanması için çaba harcayacağız.

TDB 25.Uluslararası Dişhekimliği Kongresi kapsamındaki Meslek Sorunları Sempozyumu, 3-4 Eylül 2019 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi’nde yapıldı. Bursa Dişhekimleri Odası adına toplantılara Başkan Emel Eroğlu, Başkan vekili Ahmet Tunahan ve Genel Sekreter olarak ben katıldım. MSS sonuç bildiğini ve çalışma gruplarının raporlarını Bültenimizde bulabilirsiniz.

Hatırlayacağınız üzere 18 Eylül 2019 tarihinde Bursa Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi dişhekimlerinden Hamdi Gören hastası tarafından bıçaklanmıştı. Meslektaşımıza her türlü desteği verdik ve yalnız bırakmadık. Sürece ilişkin haberleri Bültenden takip edebilirsiniz.

Geçen Bültende bilgi verdiğimiz üzere geçmiş yıllardan aidat borcu olan meslektaşlarımıza borçlarını hatırlatan bir yazı göndermiştik. Borcu bulunan tüm meslektaşlarımızın aidatını zamanında ödeyenlerin gösterdiği duyarlılığı göstererek en azından şimdi ödemelerini bekliyoruz demiştik. Borcu bulunan çok sayıda üyemiz hatırlatma yazısı üzerine aidat ve disiplin cezası borçlarını ödediler. Duyarlılıkları için teşekkür ediyoruz. Yasal olarak görevimiz olsa da meslektaşlar için icra takibi başlatmak gerçekten bizler için de çok rahatsız edici bir durum.

22 Kasım’da görüşmek dileğiyle...

Saygılarımla...

BDO Genel Sekreteri
Alper Altay

22 KASIM DIŞHEKİMLİĞİ GÜNÜ VE AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI HAFTASI

program

19.11.2019

19.00

Seminer

Preparasyondan Simantasyona
Lamina Aşamaları

Doç. Dr. Hande Şar Sancaklı

İ. Ü. Dişhekimliği Fakültesi

Restoratif Diş Tedavisi AD

BAOB Türkan Saylan
Toplantı salonu Kat:2

21.11.2019

19.30

Dişhekimliği Günü Kokteyli
Podyum Davet Mercan Salon

20.11.2019

09.00-13.00

Kurs

Preparasyondan Simantasyona
Lamina Aşamaları CAD/CAM
Sistemle

Doç. Dr. Hande Şar Sancaklı

İ. Ü. Dişhekimliği Fakültesi

Restoratif Diş Tedavisi AD

BAOB Türkan Saylan
Toplantı salonu Kat:2

22.11.2019

09.30

Atatürk Anıtı'na Çelenk Konulması
Heykel

11.00

Basın Açıklaması
Bursa Dişhekimleri Odası

* Meslekte 50. , 40. ve 25. Yılıni
dolduran meslektaşlarımıza
teşekkür plaketi verilecektir.
Tüm meslektaşlarımızı eşleriyle
birlikte bekliyoruz.

BURSA DIŞHEKİMLERİ ODASI

22 Kasım Dişhekimliği Günü Ödüllü

AÇIK

Satranç Turnuvası

23-24

Kasım 2019

Bursa Dişhekimleri

Odası tarafından

BAOB'da

gerçekleştirilecektir.

(ELO'ya Dahil)

Toplam Nakdi Ödül: 6.500 ₺

Her iki grubun ilk üçüne kupa ve madalya

Sürpriz Ödüller

Başvuru: www.bursa.tsf.org.tr

Son Başvuru: 21 Kasım 2019 Perşembe Saat 17:00'a kadar

BURSA DİŞHEKİMLERİ ODASI

HİÇ BİTMEYEN HÜZÜN; 'Sağlıkta Şiddet Hız Kesmeden Devam Ediyor; Dün Bursa'daydı, Yarın Nerede?'

Bursa Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinde görevli Dişhekimi Hamdi Gören'in bir hastası tarafından bıçakla yaralanmasının ardından TDB Genel Başkanı Prof.Dr.Atilla Ataç, Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri Kadir Tümay İmre, Dr.Serdar Sütcü, TDB Hukuk Müşaviri Av.Mustafa Güler, Bursa Dişhekimleri Odası Başkanı Emel Eroğlu, Balıkesir Dişhekimleri Odası Başkanı Burak Saran, Eskişehir Dişhekimleri Odası Başkanı Cihad Arkan, diğer Oda temsilcileri ve meslektaşlarımız bugün hastanede kendisini ziyaret ettiler.

Ziyaretin ardından bu vahim olayı kınamak ve sağlıkta şiddete bir kez daha dur demek amacıyla saat 12.00'de Bursa Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi önünde ve tüm Oda bölgelerimizde eşgüdümlü olarak basın açıklaması yapıldı.

BASIN AÇIKLAMASI HİÇ BİTMEYEN HÜZÜN;

'Sağlıkta Şiddet Hız Kesmeden Devam Ediyor; Dün Bursa'daydı, Yarın Nerede?'

Bursa Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinde görevli meslektaşımız Dişhekimi Hamdi Gören'in 18.09.2019 tarihinde bir hastası tarafından bıçakla yaralanmasını derin bir üzüntü ve endişeyle öğrendik.

Çok daha vahim sonuçlar doğurabilecek bu olay sonrası hastanede tedavi altına alınan meslektaşımıza acil şifalar diliyoruz.

Hiçbir meslek grubu daha yoktur ki insan için bu kadar emek verirken, fedakârlık yaparken karşılığında fiziksel ve /veya psikolojik şiddet görsün... Sağlık ile şiddet kelimelerinin hiç yan yana gelmemesi gerekirken, biz sağlık çalışanlarının "hedef" haline getirildiği ve hekimlik mesleğinin değersizleştirildiği bir ortamı maalesef yaşıyoruz. 2002 yılından itibaren ülkemizde uygulanan "Sağlıkta Dönüşüm Programı" (SDP) ile birlikte sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarında sayısal artışın yanı sıra çok sık ölüm olayları da yaşanır hale gelmiştir. Mevcut sistem; sağlık hizmetini meta, hastaya ise müşteri olarak yaklaşmaktadır. Bu sistemde nitelik değil, nicelik esastır ve ne yazık ki bu durum hekim ile hastayı "düşmanlar" gibi karşı karşıya getirmektedir.

Artan şiddet; sonuçları açısından da sağlık çalışanları için önemli mesleki bir risk olmanın da ötesinde toplumsal bir sorun olarak kendini göstermektedir. Bu nedenle sağlık ortamında yaşanan şiddetin yaygınlığı toplumsal cinnet gibi ürperten davranış olağanlığını biz sağlık çalışanlarına yaşatmaktadır. Dolayısıyla temelinde mevcut sağlık sistemi ve toplumda yaşanan diğer genel sorunların da iç içe olduğu bilinmektedir.

Şiddeti önlemek için hayatın her alanında şiddet dilinden vazgeçmeli, şiddet kullananlara karşı etkili ve caydırıcı olmayan mevcut düzenlemeler yerine Sağlık Meslek Birliklerinin hazırladıkları yasa tasarısı bir an önce hayata geçirilmelidir. Sayın Sağlık Bakanı ve Sayın Adalet Bakanını gerekli tedbirleri almak üzere sorumluluğa davet ediyoruz.

Yönetmeliksel, hukuksal, mesleki ve toplumsal bağlamda çok yönlü ele alınması gereken "Sağlıkta Şiddet" konusunda kapsamlı çözüm önerilerimizi içeren TDB 25.Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Meslek Sorunları Sempozyumu 'Sağlıkta Şiddet ve Önlenmesi' Çalışma Grubu raporumuzu kamuoyunun ve yetkililerin dikkatine sunuyoruz.

Yaşanan bu vahim olayı bir kez daha kınıyor, sağlık çalışanlarına yönelik fiziksel ve /veya psikolojik şiddet uygulanmasının önlenmesi için gereken her türlü hukuki ve idari tedbirin eksiksiz olarak alınması talebimizi ve şiddet karşısında tüm meslektaşlarımız ile sağlık çalışanlarının yanında duracağımızı bir kez daha yineliyoruz.

Türk Dişhekimleri Birliği

18 Eylül'de hastası tarafından bıçaklanan meslektaşımız Dişhekimi Hamdi Gören'in meslek örgütü yöneticileri olarak ve hukuki destek vererek yanındaydık. Sanık tutuklu olarak yargılanmaya devam edecek. İkinci duruşma 22 Ocak 2020'de. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti önlemek amaçlı caydırıcı yasal düzenlemeler yapılıncaya dek çalışmaya devam edeceğiz.

Mahkeme başkanından sağlıkta şiddete tepki: Doktorlar siz iyi olarsınız diye orada, bıçaklanmak için değil!

İHA

Bursa'da dişi uyuşmadığı iddiasıyla bir genç tarafından bıçaklanan doktor, sanıktan şikayetçi olduğunu, dişin uyuşmadığını anlayınca bıraktığını söyledi. Sanık ise, "Doktor amca" diye hitap ettiği diş doktorundan özür diledi. Mahkeme başkanı, sanığa tepki göstererek, "Doktorlar siz iyi olarsınız diye orada, bıçaklanmak için değil" dedi.

BURSA - Olay, eylül ayında Bursa Ağız ve Diş Hastalıkları Hastanesi'nde meydana geldi. Mert D. (18), dişini çekirmek için randevu aldı. Mert D'yi muayene eden Dr. Hamdi Gören (54), dişini çekmek için gence iki kez iğne yaptı. İki iğneye rağmen dişi uyuşmayan Mert D, doktoru göğsünden bıçakladı. Olayın ardından şüpheli tutuklandı.

Görev başında saldırıya uğrayan diş hekimi taburcu oldu...30 gün iş göremez raporu verildi.

“Doktor amca bana hakaret etti”

Sanık hakkında Bursa 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'kamu görevlisine karşı öldürmeye teşebbüs' suçundan dava açıldı. İlk kez hâkim karşısına çıkan Mert D., “Dişimi çektirmek için hastaneye gittim. Doktor Tuba hanıma ağrıdığını söyleyip, çekmesini isteyince beni Hamdi Gören'e yönlendirdi. Yarım saat bekledikten sonra içeriye girip, sol alt dişimin ağrıdığını, çektirmek istediğimi söyledim. Bana iki tane uyuşturucu iğne yaptı. Bir süre bekledikten sonra beni çağırdı. Penseyle dişimi çekmek için yeltendi. Uyuşmadı diye bağırmama rağmen, çekmeye devam etti. Canım yandı ve öfkelenim. Doktor amca, penseyi masaya vurup, 'madem diş çektirmeye geliyorsun neden sakın olmuyorsun' diyerek, hakaret etti. Koltuğa oturup, sekreteriyle konuşuyordu. Bıçağı doktorun sol koluna savurdum. Kendisinden özür diliyorum, pişmanım” açıklamasını yaptı.

Mahkeme başkanından sanığa tepki

“Doktorlar siz iyi olasınız diye orada, bıçaklanmak için değil” dedi. Bunun üzerine sanık, “Evet haklısınız, pişmanım” diye konuştu.

“Kalbimden bıçaklandım diye bağırdım”

Diş doktoru Hamdi Gören ise, sanığın yalan söylediğini ifade ederek, “30 yıllık hekimim. İlaç yazıp, randevu günü belirleyecektim. Bu sebeple masama oturdum. Sekreterime bunları anlatıyordum. İlaç reçetesi ve randevu almak yerine beni bıçakladı. Kendisi konuşmadı, bir istekte bulunmadı. Hakaret iddialarını kabul etmiyorum. Kanal tedavisi ile diş iyileşebilirdi. Uyuşmadığını hissedince bıraktım. Sağ göğüs kısmıma bıçak girince, kalbimden bıçaklandım diye bağırdım. Sanıktan şikayetçiyim” açıklamasını yaptı

Hasta, diş hekimine bıçakla saldırdı... Hekimin hayati tehlikesi var!

Şahit olarak dinlenen sekreter Şenay Cerrah ise (39), Hamdi Gören'in ifadelerine benzer kelimeler kullandı. Mahkeme heyeti sanığın tutukluluk halinin devamına karar verip, eksikliklerin giderilmesi için duruşmayı erteledi. Öte yandan sağlıkta şiddet olaylarına karşı meslektaşlarına destek için Türk Dişhekimleri Birliği'ne bağlı 36 oda temsilcisi adliyeye geldi. TDB Genel Başkanı Atilla Stephan Ataç, olayı kınadıklarını belirterek, sanığın cezalandırılmasını istedi.

TDB 25.ULUSLARARASI DIŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU YAPILDI

TDB 25.Uluslararası Dişhekimliği Kongresi kapsamındaki Meslek Sorunları Sempozyumu, 3-4 Eylül 2019 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde yapıldı. Bursa Diőhelimleri Odası adına toplantılara Başkan Emel Eroğlu, Başkan vekili Ahmet Tunahan ve Genel Sekreter Alper Altay katıldı.

Sempozyumda; TDB Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri ve Dişhekimleri Odaları Başkan ve Yöneticileri ile ayrıca oluşturulan iki Çalışma Grubu mesleğin sorunlarını masaya yatırdı.

TDB Merkez Yönetim Kurulu ve Oda Yöneticileri Toplantısı gündeminin sona ermesinin ardından Meslek Sorunları Sempozyumunun son günü Çalışma Gruplarının raporları görüşüldü.

Gündem;

1. Her türlü platformda, özellikle sosyal medya üzerinden yapılan paylaşım ve reklamlar konusunda yapılması gereken yeni düzenlemelerin belirlenmesi.
2. Sağlık turizminde gelişen konular hakkında bilgilendirme.
3. 21 Haziran 2019 Tarihli ve 30808 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik" neler getiriyor?
4. Tabela standartlarında günümüz koşullarına göre belirlenecek standartlar.
5. TDB Uluslararası Kongre ve Fuar Yönergesinde yapılan değişiklikler.
6. Dişhekimliği Fakültelerinin sayısı ve kontenjan artışının ülke kaynakları ve dişhekimliği mesleği üzerine olumsuz etkileri.

Çalışma Gruplarının Konuları;

1. 'Dişhekimliğinde Uzmanlığın Kanunla Belirlenmesinden Sonra Dişhekimliği Ulusal Çekirdek EĞitiminin; Dünü, Bugünü, Yarını.'
2. 'Sağlıkta Şiddet ve Önlenmesi'

Çalışma Gruplarının raporlarının görüşülmesinden sonra hazırlanan Sonuç Bildirgesi kabul edildi.

TDB 25.ULUSLARARASI DIŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU TDB MERKEZ YÖNETİM KURULU VE ODA YÖNETİCİLERİ TOPLANTISI (3-4 Eylül 2019- İstanbul) SONUÇ BİLDİRGESİ

Çeyrek yüzyılını dolduran Uluslararası Kongre geleneğimize bir halka daha eklerken meslek sorunlarımıza dair yoğun bir gündem içindeyiz.

İnsan gücü planlaması yapılmadan, fiziki ve akademik altyapıları oluşturulmadan öğrenci kontenjanları şişirilmiş çok sayıda dişhekimliği fakülteleri açılmakta. İçi boşaltılmış bir eğitim sistemi sebebiyle yetkinleşmeden mezun olan dişhekimleri uzmanlığa özendirilmekte, mesleki olarak kendilerine güvenmediklerinden mezuniyet sonrası sermayenin çalışanı durumuna düşmektedirler.

Meslek Birliğimizin, Sağlık Bakanlığı ve YÖK ile yaptığı tüm görüşmelere rağmen sayıları günden güne artan meslektaşlarımızın ülkemizdeki kontrolsüz kapitalist politikaların sağlığı hızla ticarileştirmesi sonucu olarak, fark edilir olmak veya diğer meslektaşlardan bir adım öne çıkmak için yaptıkları gizli veya açık reklamlar, özellikle sosyal medya aracılığıyla artarak devam etmektedir. Bu durum halkın yanlış bilgilendirilmesine, mesleğimizin değersizleşmesine ve haksız rekabete sebep olmaktadır. Bu durumdan çıkış yolunun etik değerlere bağlı kalmak ve eğitim sürecinde eksik kaldığına inandığımız mesleki etik derslerinin içeriğinin geliştirilmesi olduğuna inanıyoruz.

Kamuda ise Sağlıkta Dönüşüm Projesi ile hayata geçirilmiş olan performans sistemi tüm yıkıcılığıyla uygulanmaktadır. Özlük hakları ve çalışma koşulları anlamında çok sayıda sorun yaşayan kamuda çalışan meslektaşlarımızın tükenmişlik sendromu içinde bulduklarını görmekteyiz. Neredeyse bant sistemine dönüştürülen niteliksel değil, niceliksel uygulanan hizmetten kaynaklanan sorunlar sebebiyle hastalara nitelikli sağlık hizmeti verilememesi hasta ile hekimi karşı karşıya bırakmaktadır.

Yetersiz eğitim, sosyo-ekonomik ve toplumsal kaynaklı sorunlar toplum ruh ve beden sağlığını olumsuz etkilemektedir. Bu çerçevede sağlıkta şiddetin toplumsal sorunlardan bağımsız değerlendirilemeyeceği açıktır. Toplumda her alanda yükselmekte olan şiddetin sadece yasa ve cezai yaptırımlarla önlenmeyeceğini, toplumsal eğitimin ve sosyo-ekonomik dengelerin düzeltilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Her türlü şiddetin olağanlaştırılmasına kesinlikle karşı çıkıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sağlık Bakanlığı ve YÖK'ü dişhekimliğinin geleceği konusunda meslek örgütümüzle diyalog içinde olmaya çağırıyoruz. Halkımızın genel sağlığı ile birlikte ağız ve diş sağlığının iyileştirilmesi için koruyucu önleyici çalışmalar artırılarak tüm sağlık bileşenleri ile ortak çalışmanın gerekli olduğunu düşünüyoruz. Tüm sağlık hizmetlerinin özelden satın alındığı sistemde, ağız diş sağlığı hizmetlerinin özelden alınmayışı önemli bir eksikliklerdir.

Meslek paydaşlarımızdan yerli dental üretim sektörünün ekonomik kriz sebebiyle halkımızın alım gücünün düştüğü şu dönemde özellikle desteklenmesi gerekmektedir.

Eşitlikler, özgürlükler ve temel hakların her gün biraz daha yok edildiği bir süreçten geçmekteyiz. Demokratik geleneklerle görev yapan Türk Dişhekimleri Birliği olarak ülkemizin tüm kademelerinde demokrasinin eksiksiz uygulanmasını her zaman talep etmekteyiz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

'Dişhekimliğinde Uzmanlığın Kanunla Belirlenmesinden Sonra Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitiminin; Dünü, Bugünü, Yarını.' Çalışma Grubunun Raporu

Halkımızın daha iyi sağlık hizmeti almasında belirleyici temel faktör olan dişhekimliği lisans eğitimi çekirdek müfredatının doğru oluşturulması ve geliştirilmesi son derece önemlidir. Ülkemizde 110 yılını geride bırakmış dişhekimliği lisans eğitiminin Nisan 2016 tarihli çekirdek eğitim programı, "Dişhekimliğinde Uzmanlığın Kanunla Belirlenmesinden Sonra Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitiminin; Dünü, Bugünü, Yarını" çalışma grubumuz tarafından Türk Dişhekimleri Birliği'nin 25. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi öncesi Meslek Sorunları Sempozyumunda ele alınmıştır.

Ülkemizin insan kaynaklarının ve maddi olanaklarının verimli kullanılması ve hizmete dönüştürülmesi, lisans eğitimimizin uluslararası standartlara uyumlandırılması bakış açısıyla komisyonumuz Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (DUÇEP) dokümanı üzerinde yapmış olduğu değerlendirmeyi aşağıdaki maddelerle somutlaştırmıştır.

a) 2011 yılında hayata geçen dişhekimliğinde uzmanlık eğitiminin, dişhekimliği lisans eğitiminin seviyesi ve çalışma alanlarının belirlenmesinde engelleyici, kısıtlayıcı olmaması gerekmektedir.

b) Uzmanlık eğitimine alan yaratmak için mevcut lisans eğitiminde yer alan bazı klinik uygulamalardan vazgeçilmemesi ve yeterlilik seviyesinin düşürülmemesi gerektiği düşünülmektedir.

c) Dişhekimliği lisans eğitiminde öğrenciye kazandırılması amaçlanan yetkinlikler; teorik bilgi aktarımı, laboratuvar (demonstrasyon, simülasyon uygulamaları vb.) ve/veya klinik uygulamalar ile sağlanmaktadır. Bu kazanımlar meslek yaşamında ortaya çıkan yeni gelişmelere uyum sağlayarak, yaşam boyu eğitim için gerekli alt yapıyı oluşturmaktadır. DUÇEP dokümanı işlem bazlı hatta alt basamaklar şeklinde seviyelendirildiği için eğitimde elde edilen bu bilgi ve beceri tam olarak ifade edilememektedir.

d) Avrupa Birliğine entegrasyon çabaları da göz önünde bulundurulduğunda; Türkiye’de verilmekte olan lisans eğitiminin Avrupa Dış Eğitimi Birliği’nin (ADEE) öngördüğü yetkinlik düzeylerinin altına düşmeyen bir seviyede olması beklenmektedir. Mevcut DUÇEP dokümanı seçilen hazırlanma yöntemi nedeniyle; uluslararası düzeydeki değerlendirmelerde, mezuniyet sonrası yetkinlikleri karşılamadığı algısı yaratarak ülkemizdeki dişhekimliği eğitimi hakkında olumsuz bir izlenime neden olabilir. Bu nedenle mevcut dokümanın ADEE yeterlilikleri 2 göz önüne alınarak gerekli değişikliklerin ve iyileştirilmelerin yapılması önerilmektedir.

e) Tüm disiplinlerde en az ADEE yetkinliklerini karşılayacak ortak eğitim müfredatlarının paydaşları tarafından hazırlanması gerektiği düşünülmektedir.

f) Dişhekimliği lisans öğrencilerinin laboratuvar ve klinik uygulamalarda hedeflenen yetkinliğin kazandırılması için prelinik/klinik uygulamalardan en az ne kadar yapması gerektiğini belirleyen çalışmanın hazırlanması ve DUÇEP’e eklenmesi önerilmektedir.

g) Lisans eğitiminin uluslararası düzeyde verilebilmesi için eğitim kadrolarının, eğitsel kaynakların, fiziki şartların ve öğrenci kontenjanlarının uyumluluğunun sağlanabilmesi için standartların belirlenmesi ve düzenli olarak kontrol edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

‘Sağlıkta Şiddet ve Önlenmesi’ Çalışma Grubunun Raporu Giriş

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de sağlık çalışanları açısından şiddet (fiziksel, sözel, cinsel taciz, mobbing vd) önemli mesleki bir risktir. Sağlık çalışanları şiddet olaylarıyla birçok meslek grubundan çok daha fazla (16 kat) karşılaşmaktadır.

2002 yılından itibaren ülkemizde uygulanan “Sağlıkta Dönüşüm Programı” (SDP) ile birlikte sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarında sayısal artışın yanı sıra çok sık ölüm olayları da yaşanır hale gelmiştir.

Ülkemizde son yıllarda dile getirilen şiddet türlerinden biri olan mobbing, iş yerinde psikolojik şiddet/psikolojik yıldırma olarak tanımlanmaktadır. İşyeri boyutu içinde değerlendirilen mobbing sonuçları açısından gerek kişide yarattığı olumsuzluklar, gerekse toplumsal yansımaları açısından oldukça önemlidir.

Türkiye’de psikolojik şiddetin yeni bir terim olarak konuşulmaya başlanması daha önceden var olmamasından değil, son yıllarda yaşanan toplumsal ve üretim ilişkilerindeki olumsuzlukların giderek artmasındandır.

Yaşananlar göstermektedir ki şiddet; artık sonuçları açısından da sağlık çalışanlarına yönelik önemli mesleki bir risk olmanın ötesinde toplumsal bir sorundur.

Bu bağlamda sağlık ortamında yaşanan şiddet toplumsal şiddetten ayrı düşünülemez. Sağlık ortamında şiddetin temelinde uygulanan sağlık sistemi ile birlikte toplumda yaşanan genel sorunların da olduğu bilinmektedir.

Bugüne değin sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin nedenleri ile ilgili birçok bilimsel çalışma yapılmış ve aşağıda belirtilen bazı genel sonuçlara ulaşılmıştır.

- Nitelikli sağlık hizmeti verilmesinde sağlık kurumlarının fiziki yapılarının yetersizliği
- Nitelikli ve yeterli personel, ekipman eksikliği
- Yoğun ve uzun süreli alışma
- Tanı ve tedavi işlemlerinin izole ortamlarda yapılamaması
- Uzun bekleme süreleri, aşırı kalabalık
- Toplumsal, kültürel faktörler
- İletişim sorunları
- Toplumda silaha kolay ulaşabilme
- Alkol, madde kullanımı
- Psiko-sosyal rahatsızlıklar

Yukarıda belirtilen genel sebeplerin yanı sıra SDP sonucu aşağıdaki unsurlar da şiddetin artmasına yol açmaktadır:

- Kısırtılmış talep
- Beklenti yükseltilmesi
- Müşteri memnuniyet anlayışı
- Ücretli sağlık hizmeti (katkı-katılım payları)
- Yetersiz altyapı ve hizmet sunumu
- Mesleki değersizleştirme, itibarsızlaştırma
- Performans ve hakediş uygulamaları
- Nitelikli sağlık hizmetlerinin sunulmaması

İş yerinde ve işyeri dışında işe bağlı gerçekleşen tüm şiddet olayları sağlık çalışanları açısından “işyerinde şiddet” olarak değerlendirilmeli, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu) ele alınmalıdır.

Uluslararası alışma Örgütü (ILO–2002) işyerinde şiddeti; “alışanların işe gelip gitmeleri de dahil olmak üzere işle ilgili durumlarda istismar ve tehdit edildikleri veya saldırıya uğradıkları; güvenliklerine, sağlıklarına veya esenliklerine açık veya örtülü tehdit oluşturan olaylar” olarak tanımlarken şiddet olayının işle bağlantısının açık bir şekilde kurmakta, çalışanın, sağlık çalışanının güvenli bir ortamda çalışma hakkının altını çizmektedir.

Sonuç olarak sağlık çalışanlarının gerek kurum içerisinde gerekse kurum dışında görevli olarak yaptıkları iş nedeni ile karşılaştıkları ve sonucunda “ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenlen özre uğratan olay” yani şiddet, iş kazasıdır.

Şiddetin Sonuçları

Sağlık çalışanı fiziki saldırılar sonucu yaralanma, organ kaybı, engelli olma, yaşamın sona ermesi ile karşı karşıya kalırken; sözlü tehdit, hakaret ve cinsel taciz-saldırıları yoğun olarak psiko-sosyal travmalara neden olmaktadır.

Şiddete bağlı yaşanan ruhsal sıkıntılar bedensel olarak psikosomatik hastalıklar, baş ağrısı, hipertansiyon ve kolon rahatsızlıkları olarak da ortaya çıkmaktadır.

Sağlık çalışanlarında sigara ve alkol kullanımı artmakta ve madde bağımlılığı (narkotik, anksiyelik) yaygınlaşmaktadır. Şiddet sonrası işe dönüşte saldırıya tekrar uğrama, amirler ya da meslektaşları tarafından haksız eleştirilme düşünceleri sağlık çalışanlarında oldukça sık yaşanmaktadır.

Ayrıca yaşanan bu olumsuzluklar kişinin ailevi ve sosyal yaşamına da doğrudan olumsuz etki etmektedir.

Mesleki olarak;

- Mesleki doyumun, empatinin azalması, o Mesleki risk almaktan kaçınma, gereksiz incelemeler, yetersiz müdahaleler,
- Ekonomik olmayan tedavi seçimlerinde bulunma, tedavi değişiklikleri,
- Tedaviyi üstlenmek istememe, o Kuruma güvensizlik, ilişkilerde olumsuzluk,
- Tayin isteği, taşınma, kurumdan/meslekten ayrılma ile de karşı karşıya kalma görülmektedir.

Toplumsal olarak;

- Şiddetin her alanda uygulanabilir olma olgusunun toplumda giderek yaygınlaşması ve şiddetin farklı alanlara yayılması, artması,
- Hekim-hasta ilişkisinin olumsuz yönde bozulması, kopma noktasına gelmesi,
- Sağlık çalışanlarına olan güven duygusunun azalması,
- Sağlık hizmetinde aksama, durmaların yaşanması,
- Defansif sağlık hizmeti uygulamalarının giderek yaygınlık kazanması,
- Birçok açıdan önemli ekonomik kayıplar,
- Şiddet olaylarının daha da karmaşık hale gelmesi, çözümün güçleşmesi neredeyse imkansız hale gelmesine neden olmaktadır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Genel

- Sağlık sistemi ile ilgili olarak yanlış uygulamalardan vazgeçilerek, toplum sağlığı temelinde sistemin eksikliklerinin giderilmesi, düzenlenmesi gerekli.
- Sağlık hizmeti için gerekli sayıda özlük ve demokratik haklara sahip nitelikli sağlık personeli temin edilmeli.
- Yoğun iş yükünün yaşandığı hizmet alanlarında iş yükü ayarlaması yapılarak özellikle acil ve poliklinik hizmetlerinde çalışanların çalışma saatlerinde ve çalışma koşullarında iyileştirmeler yapılmalı.
- Nitelikli tedaviden çok daha fazla işlem öngören performans ve hak ediş çalışma sistemlerindeki yanlış uygulamalara son verilerek yerine etik tıbbi tedavi öngören özendirici uygulamalara geçilmeli.
- Çalışanların motivasyonunu artırıcı önlemler alınmalı.
- Acil hasta ve acil müdahale kavramlarına uygun sağlık sistemi ve işleyişi oluşturularak haksız ve doğru olmayan taleplerle sağlık çalışanlarının karşı karşıya kalması engellenmeli.
- Şiddet olasılığının yoğun olduğu alanlarda hasta ve hasta yakınları açısından daha fazla sosyal hizmet uzmanı ve eğitimli profesyonellere (güvenlik, iletişimci) yer verilmeli.

Yönetmel

- Yetkililer ve idareciler sağlık çalışanlarını suçlayıcı, hedef gösterici tutum ve davranışlardan kaçınmalı.
- Yöneticiler şiddet olaylarına anında müdahale ederek görevlerini adil ve gereği gibi yapmalı.
- Tüm personelin görevlendirilmesinde liyakat ve yetenek ön planda tutulmalı.
- Şiddete uğrayan sağlık çalışanına karşı daha pozitif, olumlu yaklaşım sergilenmeli.
- Alınması gereken standart güvenlik önlemlerinin alınması ve sürdürülmesi sağlanarak özellikle belirli alan ve zamanlarda güvenlik önlemleri artırılmalı.
- Sağlık çalışanı ve temsilcilerinin iş sağlığı ve güvenliği ve de diğer yasal kurullarda aktif temsil edilmesi teşvik edilmeli, sağlanmalı.
- Sağlık çalışanlarının kendilerini temsil edecek örgütlerinin seçiminde yöneticiler tarafsız kalmalı, baskı uygulamamalı. Ayrıca bu tür örgütlerin sağlık çalışanları üzerinde baskı oluşturmasına da zemin yaratmamalı.
- Şiddet olayı ile karşılaşan ya da karşılaşma olanağı yüksek alanlarda sağlık çalışanlarına yönelik rutin psikolojik sağlık muayeneleri yapılmalı, gerekli destek ve tedavi sağlanmalı.

- Sağlık hizmetinde kullanılacak araç gereç, hizmet ve malzeme temininin• standartlara uygun olması sağlanmalı Güvenlik elemanları başta olmak üzere hasta ve yakınları ile doğrudan iletişim halinde olan personele özel eğitim verilmeli.
- Özellikle acil servislerde ve acil hizmet sunumlarında personelin deneyimli ve kalıcı olmasına özen gösterilmeli.
- Sağlık emek ve meslek örgütlerinin şiddete karşı ortak tavır göstermesi ve şiddete uğrayanlara destek olacak çalışma yürütmesi için kurumsal bir yapılanmaya gidilmelidir.

Çalışan sağlığı ve güvenliği

- Şiddet diğer risk faktörlerinde olduğu gibi tüm yasal hükümlere göre değerlendirilmeli ve önleyici tüm tedbirler alınmalı. Burada işverenin gereken tüm önlemlerin alınması ile ilgili olarak sorumlu olduğu unutulmamalı.
- Sağlık kuruluşlarına silahlı girilmesi yasaklanmalı, silahlı olaylar mutlaka özel olarak değerlendirilmeli ve gereken tüm önlemler alınmalı.
- Sağlık Bakanlığı kurumlarında sağlık hizmetine bağlı yaşanan şiddet olaylarında 6331 sayılı kanunun 4. maddesi "işverenin genel yükümlülükleri" kısmında belirtilen tüm yükümlülüklerini ve sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Sağlık çalışanı temsilcisi kurumlar

- Mesleki birlikler, sendikalar ve dernekler üyelerinin haklarının korunması ve mesleki risklere karşı alınması gereken önlemler konusunda daha etkin ve daha fazla çaba harcayarak kendi iç yapılarında şiddete özgü kurumsal yapılar oluşturmalı.
- Olaylar karşısında en kısa sürede sağlık çalışanına yapılması gerekenlerle ilgili bilgilendirme yaparak her türlü destek sağlanmalı.
- Özellikle bireysel çalışma alanlarında ihtiyaç duyulabilecek durumlarda özel güvenlik tedbirleri (alarm butonu, ihbar sistemi gibi) alınması yönünde çalışmalar yürütülmeli
- Sağlık çalışanlarında şiddet ve çözümü konusunda farkındalık artırılarak, çözüm süreçlerine aktif katılmalarının sağlanması yönünde çalışma yapılmalı. Olayların sorumlularının bulunması yönünde mevcut yasal hükümler sonuna kadar takip edilmeli ve kurumsal olarak suç duyurusunda bulunulmalı.
- Sağlık çalışanlarına yönelik her türlü şiddet olayının kamusal suç niteliğinde olduğu daima göz önünde tutulmalıdır.

Sağlık çalışanı

- Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenemez olduğunun farkındalığı yaratılmalıdır.
- Hasta ve hasta yakınına etik yaklaşılmalı.
- Hekimlerin hastalara karşı geleneksel buyurgan yaklaşım yerine eşitlikçi yaklaşım izlenmeli, açıklayıcı bir dil kullanılarak hasta sürece dahil edilmeli

- Hasta ve yakınının adalet duygusunun zedelenmesine yol açacak davranışlardan kaçınılmalı
- Sağlık çalışanları kendi aralarındaki ilişkilerde daima mesleki etik kurallarını uygulamalı, meslektaşlarını hedef gösterecek davranışlardan kaçınılmalı.

Eğitim

- Mesleki eğitim sürecinde sağlık çalışanlarına şiddet başta olmak üzere mesleki tehlike, risk kavramları hakkında bilgilendirme yapılmalı, öfke kontrolü ve iletişim konusunda eğitim verilerek beceriler kazandırılmalı.

Medya

- Medyanın her koşulda tiraj ve reyting doğrultusunda hareket edeceği göz ardı edilmeden haberlerin basın etiğine uygun olarak yayınlanmaması konusunda çalışmalar yapılmalı.
- Şiddetin çözümüne katkı sunacak programlar yapılmalı, oluşturulacak olan kamu spotlarının sürekli yayınlanması sağlanmalı.
- Dizi ya da filmlerde sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti olağanlaştıracak anlatımlardan, görsellerden kaçınılması yönünde çaba sarf edilmeli, kullanma halinde uyarı yapılarak gerektiğinde de adli süreç başlatılmalı.

Güvenlik

- Caydırıcı özelliklere sahip güvenlik sistemi ve önlemleri oluşturulmalı.
- Şiddete yönelik mücadelede ekip çalışması kapsamında mutlaka güvenlik unsurları da yer almalı.

Hukuksal

- Sağlık alanına özgü cezai ve maddi yaptırımlar caydırıcılık ön planda tutularak yeniden düzenlemeli.
- Hapis cezalarının yanı sıra sağlık kurumlarında uygulanmak üzere kamu hizmeti cezaları ve buna benzer ek cezalar da verilmeli.
- Gittikçe yaygın hale gelen ve şiddet sanıklarının cezasız kaldığı izlenimi yaratan "hükmün açıklanmasının geri bırakılması" uygulamasından vazgeçilmelidir.
  - Sağlık Bakanlığı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan sağlık çalışanlarına yönelik 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu tam olarak uygulamaları konusunda ısrarcı olunmalı, uygulama hatalarına yönelik yasal sorumlulukları hatırlatılmalı.
  - Sağlık çalışanlarının kazandığı davalar, caydırıcılık ve farkındalık açısından, kamuoyu ile paylaşılmalı ve duyurulmalı. Şikayete bağlı olmaktan çıkarılıp takibi zorunlu davalara çevrilmelidir.
  - Şiddet olayı sonucunda idarenin (yönetimin) ve sağlık çalışanının şikayetçi olmaması durumunda olayın kamu davası özelliği göz önünde tutularak adli makamlara sağlık çalışanını temsil eden kurum ya da kurumlar tarafından bildirimlerde bulunulmalı.

EYLÜL AYI SEMİNERİ

Bursa Dişhekimleri Odası eğitim seminerleri başladı. Eylül ayı semineri konuğumuz Prof.Dr. Ekim Onur Orhan oldu. "Etkin Kök Kanal Dezenfeksiyonu için Klinik İpuçlar" başlıklı başarılı sunumu için kendisine, sorularıyla sunumu zenginleştiren meslektaşlarımıza ve katkıları için CV Dental ile Tomokay'a teşekkür ediyoruz.

EKİM AYI SEMİNERİ VE KURSU

17-18 Ekim 2019 tarihlerinde "Adhezyondan Polisaja Tüm Tönleriyle Diasteme ve Kırıkların Estetik Restorasyonu" başlıklı semineri ve kursu ile Dr. Zeynep Bilge Kütük odamızın konuk konuşmacısı oldu. Meslektaşlarımızın yoğun ilgi gösterdiği seminer ve kursa katkıları için GC Türkiye'ye teşekkür ediyoruz.

DİŞHEKİMLİĞİNDE UZMANLIKLA DİŞHEKİMLERİNİN YETKİLERİ KISITLANDI MI?

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a 2010 yılında eklenen bir maddeyle, dişhekimliğinin sekiz dalında uzmanlık tanımlanmıştır. Geçtiğimiz yıl buna eklenen bir dal ile birlikte, dişhekimliğinin 9 ayrı alanında uzmanlık eğitimi yapılabilmektedir.

Uzmanlık alanlarının belirlenmesinin dişhekiminin yetkilerine sınırlama getirip getirmediği çokça tartışılan ve üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr.Murat Akkaya ve TDB Hukuk Müşaviri Av.Mustafa Güler tarafından kaleme alınan aşağıdaki makale, dişhekimlerinin yetki sınırları konusunda kamuoyunu aydınlatacaktır.

Dişhekimliğinde uzmanlıkla dişhekimlerinin yetkileri kısıtlandı mı?

Av.Mustafa GÜLER– Türk Dişhekimleri Birliği Hukuk Danışmanı
Prof.Dr.Murat AKKAYA - Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Periodontoloji Anabilim Dalı
Başkanı

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'a 2010 yılında eklenen bir maddeyle, dişhekimliğinin sekiz dalında uzmanlık tanımlanmıştır. Geçtiğimiz yıl buna eklenen bir dal ile birlikte, dişhekimliğinin 9 ayrı alanında uzmanlık eğitimi yapılabilmektedir.

Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin sunulmasında ülkemizde bu kadar çok uzmanlığa gerek olup olmadığı önemli bir tartışma başlığıdır. Ancak bu yazıda, söz konusu tartışmaya girilmeksizin, uzmanlık alanlarının belirlenmesinin dişhekiminin yetkilerine sınırlama getirip getirmediği üzerinde durulacaktır.

Dişhekimliği yetkisi

Bir kişinin dişhekimisi olarak çalışabilmesinin şartları ile bu çalışmada yapabilecekleri yasayla belirlenir. 1219 sayılı Yasa'nın 30. maddesinde, ülkemizde dişhekimliği yapabilmek için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ve dişhekimliği fakültesinden mezun olmak gerektiği belirtilmektedir.

Aynı Yasa'nın 29. maddesinde ise dişhekimlerinin yetkili oldukları alan ve bu alandaki yetki sınırı tanımlanmıştır. Buna göre; "Diş tabibi, insan sağlığına ilişkin olarak, dişlerin, diş etlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan ağız ve çene dokularının sağlığının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin teşhisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü mesleki faaliyeti icra etmeye yetkilidir."

Bu yasal kurallar uyarınca, ülkemizde dişhekimisi olarak çalışma hak ve yetkisine sahip olan kişi, insan sağlığına ilişkin olarak, dişlerin, diş etlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan ağız ve çene dokularının sağlığının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin teşhisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü mesleki faaliyeti yerine getirmeye yetkilidir.

Dişhekimliğinde uzmanlık

Dişhekimliğinin dokuz alanından birinde uzman olmak isteyenler ilgili sınavı başarıp gerekli eğitimi aldıktan sonra kendisini uzman olarak tanıtmaya hakkına sahiptir.

1219 sayılı Yasa'nın 29/2. maddesinde "Diş tabipliğinin herhangi bir dalında münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmek için diş hekimliği fakültelerinden veya Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarından alınmış bir uzmanlık belgesine sahip olmak şarttır." şeklinde ifade edilen uzmanlık düzenlemesinde de uzmanlık eğitimi sonucunda elde edilen uzmanlık belgesiyle münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmenin mümkün hale geldiği açıklanmıştır.

Uzmanlıkların varlığı dişhekimliği yetki alanını daralttı mı?

Dişhekimlerinin yetkilerinin uzmanlık sebebiyle daraltılabilmesi ancak amaca uygun yasal bir kural ile mümkündür.

Örneğin hekimlerle ilgili düzenlemede, uzman olmayan hekimlerin genel olarak hastalıkları tedavi hakkı olduğu ancak uzmanlık belgesi olmayan hekimlerin *hiç bir ameliyei cerrahiye yapamayacakları cerrahii sağıreye ait ameliyat* (küçük cerrahi işlemler) ile *sünneti* ise her hekimin yapabileceği açıkça belirtilmiştir. (1219 sayılı Kanun m.3 ve m.8) Yine hekimlere yönelik düzenlemeler arasında, büyük ameliyatlarda –acil durumlar hariç olmak üzere- ancak uzman hekimlerle birlikte bir hekim tarafından yapılabileceği ifade edilmiştir. (m.23)

1219 sayılı Yasa'nın 29. maddesinde bütün dişhekimlerinin yetkileri ortak biçimde tanımlanmış; münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmek için ise uzmanlık belgesine sahip olmak gerektiği belirtilmiştir.

Hekimlerle ilgili düzenlemelerin aksine, Yasa'nın herhangi bir maddesinde, dişhekimliğinde uzman olanların sahip olduğu ilave bir yetki tanımlanmış değildir. Aynı şekilde, Yasa'nın herhangi bir hükmünde uzman olmayan dişhekimlerinin yetkilerinin daraltılmasına ilişkin bir düzenleme de yoktur.

Belli işlemleri uzman olmayan dişhekimlerinin yapması yasak mı?

1219 sayılı Yasa uyarınca insan sağlığına ilişkin olarak, dişlerin, diş etlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan ağız ve çene dokularının sağlığının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin teşhisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü mesleki faaliyet dişhekimlerinin yetkisindedir. Bu alanda kalması şartıyla, ağız ve diş sağlığına ilişkin herhangi bir işlemi dişhekimlerinin yapmasını yasaklayan yasal bir kural bulunmamaktadır.

Dişhekimi, yasal yetki alanında kalan işleri mesleki eğitim, deneyim, beceri gibi kişisel yeterliklerinin yanı sıra işlemi yapılacağı sağlık kuruluşunun insan gücü ve teknik olanaklarını gözetenek değerlendirir; bunun sonucuna bağlı olarak sübjektif ve objektif yetersizlikler nedeniyle birtakım işleri yapmaktan kaçınabilir. Ancak, dişhekimliği yetki alanındaki herhangi bir işin dişhekimi tarafından yapılamayacağı, ancak ilgili uzman dişhekimi tarafından yapılabileceğine ilişkin bir değerlendirme *a priori* olarak yapılamaz.

Dişhekimliği Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (DUÇEP) nedir?

Son zamanlarda çeşitli platformlarda bir alanda uzman olmayan dişhekiminin o alanda tanımlanmış pek çok işi yapamayacağına ilişkin savlara gerekçe olarak DUÇEP'ten bahsedilmekte, bu raporda belirlenen yetkinlik düzeylerine aykırılık halinde mesleki kusur (malpraktis) olacağı iddia edilmektedir. Bu iddia bütünüyle ve kesinlikle yanlıştır.

DUÇEP olarak kısaltılan rapor, sivil bir yapılanma olan Dişhekimliği Dekanlar Konseyi tarafından görevlendirilen bir kısım akademisyen tarafından hazırlanmış, lisans eğitimi içeriğinin belirlenmesini amaçlayan **Mezuniyet Öncesi Diş Hekimliği Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı'dır.**

Anılan Rapor, her düzeyde yararlanılabilecek bir takım değerli saptamalar içermekle birlikte, herhangi bir mevzuatın parçası değildir; buna bağlı olarak dişhekimlerinin yetkileri belirlenemez. Ayrıca, DUÇEP, fakültelerimizde hali hazırda kazandırılan yetkinlikleri de eksik göstermektedir.

Bu Rapor tek başına herhangi bir hukuki değerlendirmeye dayanak olamayacağı gibi Rapor'da yer alan saptamalardan yola çıkılarak dişhekimlerinin ve uzman dişhekimlerinin görev ve yetkilerinin belirlenmesi de kesinlikle mümkün değildir.

Tıpta Uzmanlık Kurulu kararları ile yetki sınırları belirlendi mi?

1219 sayılı Yasa'nın Ek 14. maddesinde Tıpta Uzmanlık Kurulu'na, "Uzmanlık dallarının eğitim müfredatları ve bu müfredatlara göre uzmanlık dallarının temel uygulama alanları ile görev ve yetkilerinin çerçevesi"ni belirleme yetkisi verilmiştir.

Tıpta Uzmanlık Kurulu, Diş Hekimliği Alanlarındaki Uzmanlık Dallarının Çekirdek Müfredatlarını belirlemiştir. Bu, uzmanlık eğitiminin içeriğinin belirlenmesi ve bu eğitim sürecinde kazanılması gereken yetkinlerin belirlenmesine yöneliktir. Ancak müfredat belirlemesinden yola çıkarak, söz konusu müfredat kapsamında olan ve eğitim sürecinde kazanılması hedeflenen yetkinlik alanlarının dişhekimlerine kapatıldığı sonucu çıkartılamaz. Uzman dişhekimleri söz konusu alanlarda diğer dişhekimlerine göre derinleşmekte ise de bu durum dişhekimlerinin yetkilerinin daraltılmasına varan biçimde yorumlanamaz.

Nitekim Tıpta Uzmanlık Kurulu, genel tıp alanına ilişkin, bir ana uzmanlık dalının yan dallarının oluşturulması halinde yan dalların alanındaki konularda uzmanların yetki kaybı olup olmayacağına dair bir değerlendirmesinde, yan dal ihdas edilmesinin uzman hekimlerin yetkisinde daralmaya sebep olmayacağını belirtmiştir:

"...bağlı yan dalda uzman unvanı almayan/alamayan ana dal uzmanı, ana dalın yetki ve sorumluluk alanına giren tıbbi iş ve işlem kalemlerinde bir yetki ve sorumluluk kaybına uğramazlar. Yan dal uzmanı ise, uzmanı olduğu ana dalın bütün yetki ve sorumluluklarını taşır; ancak ileri eğitim alarak ("derinleşerek") uzmanlaştığı yan dal alanındaki yetki ve sorumlulukları, sadece ana dal uzmanı olanlara kıyasla daha derindir. **Sonuç olarak; bir ana dal uzmanının kazanmış olduğu mevcut yetkinlik ve yetkileri bu ana dalın yan dallarının varlığı nedeniyle değişmez.**"

Sonuç olarak;

Dişhekimlerinin yetki sınırı 1219 sayılı Yasa'nın 29. maddesinde belirlenmiş, dişhekimliğinde uzman olmanın getirdiği ek bir yetki Yasa'da tanımlanmamış, uzman olmanın bunu ilan edebilme hakkı verdiği ifade edilmekle yetinilmiştir. Diğer yandan, Yasa'ya daha sonra eklenen bir maddede uzmanlık dallarının temel uygulama alanları ile görev ve yetkilerinin çerçevesini belirleme yetkisi Tıpta Uzmanlık Kurulu'na verilmiştir. Anılan Kurul, dişhekimliği uzmanlık eğitiminin çekirdek müfredatına ilişkin çalışma yapmış ise de uzmanlık alanlarının görev ve yetki çerçevesini henüz tanımlamış değildir.

Bu bağlamda, dişhekimleri Yasa'nın kendilerine verdiği yetki alanı içinde her türlü mesleki faaliyeti icra etmeye yetkilidir. Bu yetkiyi kullanan dişhekiminin yaptığı işlerin sorumluluğunu taşıdığı tartışmasızdır. Buna göre, dişhekimleri yetki alanındaki bir hastalığın tedavisine ilişkin kararlarında, yeterlik ve yetenekleri ile sahip olduğu araç gereci gözeterek hastanın sağlığını riske etmeyecek şekilde değerlendirme yapmalıdır.

YÖK'ÜN BAŞARI SIRALAMASI İYİ BİR ADIM ANCAK YETERLİ DEĞİL!

Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Yekta Saraç 11.10.2019 tarihinde yaptığı açıklamada; YÖK Genel Kurulu'nda gelecek yıl yapılacak YKS'den itibaren uygulanmak üzere üniversitelerin bazı bölümlerine girişte başarı sırası sınırlaması getirdiklerini belirtti.

Türk yükseköğretim tarihinde ilk kez, meslek icra yetkisi veren bazı üniversite programlarına başarı sırası şartı getirdiklerini hatırlatan Saraç, uzun zamandır dışhekimliği ve eczacılık fakültelerine de başarı sıralaması şartı getirilmesiyle ilgili talepler aldıklarını, 11. Kalkınma Planı hedefleri çerçevesinde bu fakültelerin taleplerini de değerlendirerek dışhekimliği programı için devlet üniversitelerinde en düşük başarı sırası 67 bin 855 iken, vakıf üniversitelerinde 88 bin 168, KKTC'de ise 116 bin 362 olduğunu ve arada çok büyük bir fark olduğuna işaret etmiştir. Bunun için öğrenci merkezli bilimsel ve gerçekçi bir yaklaşımın, girdi esaslı iyileştirmenin yükseköğretimin kalitesine olumlu etkileri olacağı düşüncesiyle, dışhekimliği fakülteleri için en düşük başarı sırası şartını 80 bin olarak belirlediklerini açıklamıştır.

Eğitimde eşitlik ilkesi doğrultusunda, dışhekimliği eğitimi ve insan gücü planlaması sorunlarını ortadan kaldırmamakla birlikte YÖK tarafından alınan bu kararı destekliyoruz.

Başarı sırası şartı puanınının 50.000 olması gerektiğini düşünmekteyiz. Başarı sırası şartı sonucu boş kalabilecek kontenjanların ek olarak açılmasında bu ilkedden ödün verilmeden çözüm bulunması gerektiğini de hatırlatmak isteriz.

Başarı sıralaması eğitimde eşitsizliği kaldırmak ve nitelik açısından önemli, olumlu bir karar ama bunun diğer bir ayağı olan nitelikli insangücü planlaması açısından kontenjanların azaltılması ve yeni fakültelerin açılmaması da gerekmektedir.

Türk Dışhekimleri Birliği olarak bu adımın da atılmasını bekliyor, yıllardır gündeme getirdiğimiz, yeni açılan fakülteler, artan kontenjanlar, öğretim elemanı sıkıntıları, fiziksel altyapı olarak yetersiz eğitim mekanları, öğrencilerin dışhekimliği malzemesine ulaşma güçlüğü, Çekirdek Eğitim Programı gibi sorunlara çözüm bulunması yönünde de çalışmalar yapılması talebimizi yineliyor ve bu konudaki çalışmalarımızı yetkililerle paylaşmak istiyoruz.

Türk Dışhekimleri Birliği

E-NABIZ ÇÖKTÜ!

Sağlık Bakanlığı tarafından bütün sağlık kurum ve kuruluşlarındaki hasta bilgilerini merkezi bir sistem içinde toplamak amacıyla e-Nabız sistemi oluşturulmasına ilişkin 2015/5 sayılı Genelge'nin iptalinden sonra sağlık bilgi sistemi firmalarına yönelik kuralların belirlendiği 2015/17 sayılı Genelge de iptal edildi.

Sağlık kuruluşlarına sağlık bilgi sistemlerini satacak ve sistemi işletecek olan taşeron firmaların uymaları gereken kuralları belirleyen ancak bu arada bütün sağlık kuruluşlarına da klinik, idari ya da yönetsel amaçlarla kullanılan yazılım sistemlerini Sağlık Bakanlığının bilişim sistemine entegre etmelerinin yanı sıra hastaların bütün kişisel verilerini gönderme zorunluluğunu ifade eden kurullarla donatılmış olan 2015/17 sayılı Genelge, Danıştay 10. Dairesinin 13.06.2019 tarihli kararıyla, yasal bir dayanağı olmadığı belirtilerek, iptal edildi.

Bu genelgelerden sonra, yine Sağlık Bakanlığı tarafından 2016 yılında çıkarılan Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelik yürürlüğe konularak "Sağlık hizmet sunucuları, sağlık hizmeti almak üzere kendilerine müracaat eden kişilere ait verileri, Bakanlık tarafından çıkarılan mevzuat ile belirlenmiş süreler içerisinde, kullandıkları yazılıma Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun bir şekilde kaydetmek ve bu verileri Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun bir şekilde merkezi sağlık veri sistemine göndermek." (m.14) yükümlülüğü yüklenmiş ise de anılan Yönetmeliğin tamamının yürütmesi Danıştay 15. Daire tarafından **durdurulmuştur**. Bakanlığın söz konusu Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması üzerine 2017 yılında yürürlüğe koyduğu Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin yürütmesi de Danıştay tarafından **durdurulmuş**; bu Karara karşı davalının itirazı da reddedilmişti.

Son olarak, Sağlık Bakanlığı, 21.06.2019 tarihinde, sağlık kuruluşlarının veri paylaşımına ilişkin yükümlülüklerinin net olarak belirlenmesinden kaçınıldığı Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik'i yürürlüğe sokmuş; anılan Yönetmeliğin hukuka aykırı bazı maddelerinin iptali için de Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği tarafından 2.9.2019 tarihinde dava açılmıştır. Bu dava Danıştay'da henüz incelenmeyi beklemektedir.

Hastaların kişisel sağlık verilerinin merkezi bir sistemde toplanması için Sağlık Bakanlığının yaptığı işlemlerin tamamı Danıştay kararlarıyla durdurulmuş veya iptal edilmiştir. Esasen bir özgürlük ve sağlık hakkı sorunu olan kişisel sağlık verilerinde hukuka aykırı uygulamalarda ısrar edilmesi temel hak ve özgürlüklerin yanı sıra hukuk devleti ilkesinin de ihlali niteliğindedir.

Sağlık Bakanlığının, hastaların kişisel sağlık verilerini bir merkezde toplamak yerine onları korumaya ve Bakanlığın ihtiyacı olan sağlık verilerini kişisel bilgilerden arındırılmış olarak toplamaya; bütün bu süreçlerin planlanmasında hukuka uygun davranmaya ve başta meslek örgütleri olmak üzere bu alanda birikimi olan herkesin katkısını almaya davet ediyoruz.

İNTERNET SİTESİNDE ARACILIK GİRİŞİMİNE HAPİS İSTENDİ

Kurduğu internet sitesi ile ağız ve diş sağlığı hizmetlerine ihtiyaç duyan hastaları anlaştığı dişhekimlerine yönlendirmeyi amaçlayan kişi hakkında, aracılık/simsarlık yapmaktan, bir yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

Ankara Dişhekimleri Odası tarafından yapılan suç duyurusu üzerine inceleme başlatan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, c....e.com isimli internet sitesinde ağız diş sağlığı hizmetlerinin reklamının yapıldığı ve Ankara'daki bir adresin klinik olarak gösterilmesinin yanı sıra Türkiye çapında anlaşmalı klinik ve doktorlarının da bulunduğu ifade edildiği anlaşılmıştır. 23 yıllık dişteknisyeni olduğunu söyleyen ve internet sitesini hastaları bilgilendirmek için atığını savunan M.D. hakkında; internet sitesinde belirtilen adreste bir sağlık kuruluşu olmadığı anlaşılmış ise de hastalarla dişhekimleri arasında menfaat karşılığı aracılık yapmak suçundan cezalandırılması için dava açılmıştır.

Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesinde görülecek davanın ilk duruşması 25.12.2019 tarihinde yapılacaktır.

Benzer şekilde, implant tedavisiyle ilgili olarak aracılık faaliyetini amaçlayan internet sitesi açıp metro istasyonlarındaki reklam panolarına ilan veren bir dişhekimini hakkında açılan davada Ankara 9. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından, geçtiğimiz yıl, 3 ay hapis cezası verilmiştir. Söz konusu Karar sanık tarafından istinaf edilmiş olup halen Ankara Bölge Adliye Mahkemesinde inceleme için beklemektedir.

TDB KARGO SÖZLEŞMESİ YENİLENDİ

Türk Dişhekimleri Birliği ve MNG Kargo arasında bulunan kargo taşıma sözleşmesi 17.10.2019 tarihinden itibaren 1 yıl geçerli olarak yenilenmiştir.

Odalarımızın yanı sıra Odalarımıza üye dişhekimleri de önceki dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de ücret ödemeleri kendilerine ait olmak üzere sözleşme fiyatlarından yararlanabileceklerdir.

Sözleşme gereğince faturalandırma işlemlerinde kullanılacak vergi numarası ve vergi dairesinin adı MNG Kargo tarafından sisteme yeni girecek Dişhekimlerinden istenilebilecektir.

E-SERBEST MESLEK MAKBUZU ZORUNLU OLDU!

19 Ekim 2019 tarihinde yayınlanan 509 Seri No Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile tüm serbest meslek erbaplarının (*dışhekimleri, avukatlar, mali müşavirler, serbest çalışan doktorlar, mimarlar, mühendisler ...vb.*) 1 Haziran 2020 tarihinden itibaren serbest meslek makbuzlarını **e-Serbest Meslek Makbuzu** olarak düzenlenmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Tebliğ için: http://www.tdb.org.tr/userfiles/files/VUK_Genel_Teblici_20191019-5.pdf

MESLEK TANITIMI SEMİNERLERİ BAŞLADI

2019 – 2020 Eğitim – Öğretim Yılı'nın açılışıyla beraber özellikle lise son sınıf öğrencilerinin meslek tercihlerini bilinçli bir şekilde yapabilmelerine yardımcı olmak amacıyla okul yönetimlerince düzenlenen "Meslek Tanıtımı Seminerleri"ne, odamıza gelen talepler doğrultusunda "Dişhekimliği Tanıtımı" sunumlarımızla katılmaya başladık.

Bu kapsamda 1 Eylül 2019'da Mavi Dünya Koleji'ne yönetim kurulu üyemiz Cihan Şadi Uğurel, 23 Ekim 2019'da Bursa Anadolu Lisesi'ne genel sekreterimiz Alper Altay ve yönetim kurulu üyemiz Şafak Kara katıldılar. Yine gelen bir talep doğrultusunda 1 Aralık 2019'da Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde olacağız.

Sunumlarımızda dişhekimliği mesleğini, eğitimini, uzmanlık ve akademisyenlik sürecini, eğitim veren fakülte sayısı ve insangücü planlamaları gibi bilgilerle beraber Türkiye'de ağız diş sağlığının durumunu gösteren istatistikî verilerle aktarmaya çalışıyoruz.

SATILIK/ KIRALIK

- Satılık muayenehane
Dişhekimi Hüsnü Öztürk Tel: 0532 221 72 67
- İnönü Cd. Nurettin Yavuz İş Mrk. K:3 No:24 Osmangazi/Bursa adresinde devren satılık veya kiralık muayenehane
İletişim No: 0542 292 04 46
- Nalbantoğlu Bademli Sk. No:9 Osmangazi/Bursa adresinde devren satılık muayenehane
- İletişim No: 0532 291 34 96

DIŞHEKİMİ ARANIYOR

- Ekibimize katılmak üzere bay bayan Dişhekimi arkadaşlar aramaktayız.
Özel Mesam Ağız ve Diş Sağlığı Poliklinikleri Tel: 0224 363 57 57

VEFAT

- Oda Başkanımız Emel Eroğlu'nun annesi Nurcan Eroğlu vefat etmiştir. Merhumeye Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.
- Dişhekimi Baha Tüzüner'in babası Em. Pyd. Alb. Osman Fevzi Tüzüner vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.
- Dişhekimi Cem Ersoy'un babası Erol Ersoy vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.
- Dişhekimi Figen Sevi'nin babası, Mehmet Emin Sevi'nin kayınpederi Avni Melen vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

2019 YILI ODA ADIATLARI			
Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan dişhekimleri ile bu kurum ve kuruluşların sahibi veya ortağı dişhekimlerinin 31 Mart 2019 itibariyle aidatları: 450.00.-TL	Sadece kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan veya mesleğini icra etmeyen dişhekimlerinden, özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sahibi veya ortağı olmaları durumunda 31 Mart 2019 itibariyle aidatları: 450.00.-TL	Sadece kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan veya mesleğini icra etmeyen dişhekimlerinin 31 Mart 2019 itibariyle aidatları: 225.00.- TL	Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında ilk kez çalışmaya başlayan dişhekimleri ile ilk defa özel sağlık kurum ve kuruluşun sahibi veya ortağı olan dişhekimlerinin 31 Mart 2019 itibariyle aidatları : 225.00.- TL

ÖDEME ŞEKLİ

NAKİT   KREDİ KARTI   BANKA HAVALESİ

KREDİ KARTI İLE ÖDEME: VİSA   MASTER CARD

Kart No   **Son Kullanma Tarihi/Güvenlik No**

Adı Soyadı : .....TL tahsil edin.
Adres : .....
Tel No : .....
Yukarıda belirttiğim tutarın kredi kartı hesabıma borç kaydedilmesini kabul ediyorum.
...../...../2019

İMZA